Niedoczynność tarczycy u psów i kotów

Niedoczynność tarczycy uznawana jest za jedno z najczęściej występujących zaburzeń hormonalnych u psów, rzadziej występuje u kotów. Niedoczynność tarczycy związana jest z niedostatecznym wytwarzaniem i wydzielaniem hormonów tego narządu, co prowadzi do wieloukładowego zaburzenia przemiany materii. Większość przypadków niedoczynności tarczycy spowodowana jest uszkodzeniem tego gruczołu. Choroba ma charakter przewlekły i przez długi czas może rozwijać się bez widocznych objawów klinicznych.

Tarczyca jest zbudowana z dwóch płatów położonych na dolnej powierzchni szyi wzdłuż tchawicy. Produkuje ona m.in. tyroksynę (T4), trójjodotyroninę (T3) i ich prekursor tyreoglobulinę (Tg). Hormony te odgrywają dużą rolę w przemianie węglowodanów, białek i tłuszczów, a zatem w metabolizmie całego organizmu. Czynność wydzielnicza tarczycy regulowana jest przez przysadkę mózgową za pomocą hormonu tyreotropiny (TSH). Na przysadkę z kolei wpływ wywiera podwzgórze dzięki tyreoliberynie (TRH). Niedoczynność tarczycy może rozwinąć się w wyniku zaburzenia na jednym z tych trzech poziomów - czyli zaburzenia osi - podwgórze-przysadka-tarczyca. Ma to także znaczenie dla rozwoju objawów klinicznych, szczególnie dla powiększenia tarczycy czyli tzw. wola, kojarzonego z tą przypadłością u ludzi. Wole może wystąpić w przypadku prawidłowego funkcjonowania osi i np. przy zaburzeniu wbudowywania jodu do związków organicznych lub w wyniku jego niedoboru w diecie, co obecnie zdarza się u zwierząt niezmiernie rzadko. Dużo częstszą przyczyną jest zaburzenie osi powzgórze-przysadka-tarczyca, skutkującym niedostatecznym wytwarzaniem hormonów tarczycy, dlatego wole u zwierząt jest rzadkością.